

Til høring om Statsbudsjettet 2020

Norges Bygdekvinneforbunds innspill til Prop. 1 S (2019-2020)

Vedr. Kap. 162 - Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi, Post 71

Norges Bygdekvinneforbund takker for muligheten til å komme med innspill til Utenriks- og forsvarskomiteen. Vi ønsker å konsentrere vårt innspill om internasjonal matsikkerhet i norsk utviklingspolitikk.

Bærekraftsmål 2 – utrydde sult

Norge har gjennom 2030-agendaen forpliktet seg til å jobbe både nasjonalt og internasjonalt for at bærekraftsmålene skal nås. Norges Bygdekvinneforbund arbeider spesielt med bærekraftsmål 2 om å «utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk».

Det å investere i landbruk er en smart bistandsstrategi. Verdensbanken påpeker at det er to til tre ganger mer effektivt å satse på matproduserende sektorer enn andre fattigdomsbekjempende tiltak, og at de fattigste er de som tjener mest på vekst i disse matproduserende sektorene. Dersom Norge vil føre en bistandspolitikk som virker og som når ut til dem som trenger det mest, er derfor landbruk og matsikkerhet sektorer som bør prioriteres.

Handlingsplan for bærekraftige matsystemer

For få måneder siden lanserte regjeringens sin handlingsplan for bærekraftige matsystemer (2019-2023). Planen skal koordinere arbeidet med Norges oppfølging av bærekraftsmål 2, og er ment å markere starten på et reelt veiskille i prioriteringen av matsikkerhet i bistanden. Norges Bygdekvinneforbund er en av flere organisasjoner som har hatt høye forventninger til denne planen, siden matsikkerhet og bærekraftig landbruk er områder som etter vårt syn har blitt nedprioritert i norsk bistandspolitikk altfor lenge.

Det er vår mening at planen er svært god, og at den legger et grundig fundament for de utviklingspolitiske prioriteringene i bistanden framover. Regjeringen ønsker å støtte opp under småskalaprodusenter, kvinner, ernæring, biomangfold og økt matproduksjon etter bærekraftige og klimatilpassede metoder. Innsatsen skal være helhetlig og systemorientert. Norges Bygdekvinneforbund er meget fornøyd med intensjonene i planen. For å bidra til at de gode intensjonene blir gjennomført, har vi imidlertid følgende innspill:

- **En virkelig satsing trenger midler**

Regjeringen har satt av 100 millioner kroner i ekstra midler over Kap. 162/post 71 «Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi» for å følge opp arbeidet med handlingsplanen. Dette er en god start, men kun en start. Med disse midlene økes matsikkerhetspotten fra 1,09 milliarder til 1,19 milliarder. Dette tilsvarer en økning i størrelsesorden 0,2% av det totale bistandsbudsjettet over Utenriksdepartementets budsjett på 35,7 milliarder (regnskogsmilliarder og bistandsarbeid i Norge

ikke inkludert). Midler til bærekraftig landbruk og matsikkerhet utgjør altså ca. 3,3% av bistandsbudsjettet. Dette samsvarer ikke med det man bør kunne forvente av en reell politisk satsing.

- **Sivilsamfunnet må med**

Så vidt vi kan se, legges det opp til at de 100 ekstra millionene primært skal kanaliseres gjennom bi- og multilaterale kanaler som FN-organisasjonene IFAD, FAO og Verdens matvareprogram. Norges Bygdekvinnelag sin bekymring er at en slik kanalisering vil gjøre pengene vanskeligere å spore, og at arbeidet ikke forankres godt nok på grasrotnivå. Sivilsamfunnsorganisasjoner, som samarbeider med partnere i utviklingsland og som samtidig jobber med deltakelse og demokratisering, sitter på viktig kompetanse som må brukes. I tillegg kan disse ansvarliggjøres på en annen måte enn de store multilaterale organene kan. Vi ber derfor om at en viss andel av midlene som går til matsikkerhetsarbeidet øremerkes til sivilsamfunnsorganisasjoner, enten under Kap.162/post 71, eller som en økning under Kap. 170 (sivilt samfunn).

- **Matsikkerhetsarbeidet må ha en kvinnedimensjon**

Kvinner spiller en sentral rolle i globale matsystemer, og en satsing på kvinner vil gi store ringvirkninger. Handlingsplanen nevner viktigheten av kvinner for internasjonal matsikkerhet, men dette følges ikke opp i statsbudsjettet. Vi ber derfor komiteen om en merknad hvor det tydeliggjøres at minst 50% av matsikkerhetsmidlene må gå til arbeid som har kvinner som målgruppe.

- **Planen må forankres godt**

En god plan er bare god så lenge noen føler ansvar for å gjennomføre den. Bak handlingsplanen for bærekraftige matsystemer står det fem departementer og syv statsråder. For å sikre gode resultater på sikt, ber vi om at det tydeliggjøres hvem som har ansvar for oppfølging av planen og organisering av arbeidet i praksis.

Vi takker komiteens medlemmer og ber dere om å arbeide for å fremme våre innspill gjennom merknader og budsjettforhandlinger.

Beste hilsen,

Ellen Krageberg
Leder

Cesilie Aurbakken
Generalsekretær